

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Brassó, színház-utca 123. sz. a.
Kővárosi ház, II. lépcső, I. em.,
hol a szerkesztő hétköznapokon délelőli
9-11 óra között.
Bolyai, mester-utca 325. sz. a.
hol minden délután található.
A lap szellemi részét illető min-
den közlemény, valamint
az előfizetési pénzek és hirdetések
bérmentesen ide küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.

BRASSÓ

ELŐFIZETÉSI ÁR
helyben házhoz hordva, v. vidékre
postán küldve:
Egész évre 7 frt. félre 3 frt 50 kr.
negyedévre 1 frt 80 kr.
Külföldre egész évre 20 frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:
4 hasábos garmond-sor helye 5 kr. (1-10 sor
helye 50 kr.) Nagyobb és többszöri hirde-
tésnél kedvezmény.
Minden egyes hirdetés bérmentesen 30 kr.
Nyílt-tér sora 10 kr.
Hirdetések és nyílt-tér előre fizetendő

Politikai, társadalmi, közgazdászati, közművelődési és szépirodalmi lap.
MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban; Budapesten: Lang Lípót, Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukas és Mezei, Goldberger A., Eckstein Berndt; Bécsben: Daube G. L. s. társa, Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukas M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. és társa hirdetési irodájában.

48. szám.

Brassó, Csütörtök, április 28-án.

III. évfolyam 1887.

Előfizetési felhívás

"BRASSÓ" második évfolyamára.

Lapunk 1887. április elsejével a második évfolyamra lép. Ezzel új előfizetést hirdetünk. — Eddigi t. előfizetőinket kérjük tisztelettel: szíveskedjenek előfizetéseiket megújítani, minthogy lapot csak úgy küldhetünk, ha az előfizetési díjak rendesen beküldetnek.

A hazafias cél iránti tekintetből kérjük lapunk szíves terjesztését.

Előfizetési árak:

Egy negyedévre (ápr.—jun.) 1 frt 80 kr.

Félre (ápr.—szept.) 3 " 50 "

Három negyedre (ápr.—decz.) 5 " 30 "

Az előfizetések legcélszerűbben postautalvány-nyal küldendők a "Brassó" kiadóhivatalába.

Kívánatra bárkinek mutatószámokkal készségesen szolgálunk.

Mint eddig, — úgy ezután sem fogunk kimélni semmi anyagi áldozatot, — csak kérjük a t. közönség b. tömeges előfizetését, mit remél

a "BRASSÓ" szerkesztősége és kiadóhivatala.

A brassói kereskedelmi kamara hivatalos nyelve.

Egyidejűleg érkezett hozzánk három átirat. Az egyik Budapestről a főváros tanácsának egyik közegétől, a másik Háromszék megye több iparosától, a harmadik Küküllő megye egy magyar községétől.

Kettő azon kérdéssel fordul hozzánk, összeegyeztethető-e, a magyar állam méltóságával s a kereskedelmi és iparkamarai adót fizető magyar polgárság érdekeivel, hogy egy, az adózók költségén fenntartott kereskedelmi és iparkamara német nyelven érintkezzen azokkal, a kiknek hivatalos nyelve a magyar, másrészt németül nagyrészt nem tudnak.

A harmadik egy község előjárásától jő, mely egyenesen azt kérde: tartozik-e e kamara német nyelvű "rendeleteit" teljesíteni?

Budapest főváros tanácsa a múlt év őszén magyar nyelvű átiratban megkereste a brassói kereskedelmi és iparkamarát, járjon közbe az iránt, hogy brassói posztosok pályázzanak a főváros által hirdetett árlejtésen. A kamara jónak látta lerázni az ügyet a nyakáról, értesítve a főváros tanácsát egy német nyelvű átiratban, hogy áttette az ügyet az áruközvetítő irodához, mint legilletékesebb közeghez. (Igy legalább ketten nem csinálnak semmit!)

A miniszter leiratokat intéz a kamarához, ter-

mészetesen magyar nyelven. A kamara nekimegy, lefordítja azokat németre s úgy küldi német átirat kapcsán Háromszékre, Csikba, Udvarhelyre s Fogarasra. — ha egyáltalában küldi. — Innen ered, hogy a sepsi-szentgyörgyi "Sz. N." a múlt évben nagyon jogosan megcsipte a kamarát s megmondta, hogy neki biz hiába küld német hivatalos átiratokat. A kamara elnöke sajtópert indított az illető lap ellen, mert nyomtatatta neki az igazságot magyar nyelven. — Lesz legalább alkalmunk a kamarai elnök urnak, meghallani Maros-Vásárhelyt az esküdtszék előtt, hogy bizony törvény s méltányosság azt követelik, hogy a kamara magyar hatóságokkal s magyar felekkel köteles magyar nyelven érintkezni, a mint német felekkel németül s román felekkel románul.

Hogy köteles-e a magyar hatóság a kamara német "rendeletét" nek eleget tenni, az mindenesetre kissé messzemenő kérdés. Annyi azonban tény, hogy nem köteles, el is tekintve attól, hogy a kamara csak átiratokat, megkereséseket intézhet a hatóságokhoz, de nem rendeleteket. A magyar községnek nem kell feltétlenül németül is tudni. De eltekintve ettől is, a kamara hatóság, mely ép úgy tartozik a törvény rendelkezéseit teljesíteni, mint bármely más hatóság. S ha a nemzetiségi törvény azt követeli a hatóságoktól, hogy a lakosság nyelvén érintkezzenek azzal: úgy szól ez a t. kereskedelmi kamarának is.

A brassói kamaraterület nagyobb része magyar. Háromszék, Csik s Udvarhely megyék magyarok; Fogarasmegye részben magyar, részben román; Nagy-Küküllő megye részben magyar részben szász; Szeben megye szász s román s Brassó megye magyar és szász.

Mi jögon tartja tehát a kereskedelmi kamara kizárólag a német nyelvet hivatalos nyelvül? Ha kamarai tisztviselőt választanak, a pályázat egyik feltétele: a pályázónak szóban s írásban birnia kell a magyar, német s román nyelvet. Mire való tehát ez a szemfényvesztés? Csak hogy port hintsenek a közönség szemébe?

A kereskedelmi kamara belső ezelési nyelve lehet a német, mert a míg a kamarák nem államosítottak, vagy erről külön törvény nem intézkedik, addig maga a kamara határozza meg ezelési nyelvét.

Azonban hatóságokkal szemben megszűnt e jog s a kamarának kötelessége magyar hatósággal magyarul, német hatósággal németül, román hatósággal románul levelezni.

Ezt megköveteli a törvény s ennek eleget tenni a kamara kötelessége.

Belföld.

Brassó, ápr. 27. (A hazai ipar és a vasutak.) A közmunka- és közlekedésügyi miniszter a hazai ipar támogatása érdekében rendeletet, illetve leiratot intézett az összes hazai közlekedési vállalatok, valamint a magyar államvasuti gépgyár s a diósgyőri vas és acélgépgyár igazgatóihoz, a melyben részletesen felsorolja azokat a szükséges iparcikket, melyekre nézve a miniszter által egybehívott vegyes bizottság a hazai ipar versenyképességét megállapította s felhívja az igazgatóságokat, hogy a vezetésük alatt álló közlekedési vállalatok megjelölt anyag- és szerszükségletét hazai ipar által fedezzék. Oly vasutakra nézve, melyeknek vonalai a monarchia másik felére is kiterjednek, szükségesnek tartja a miniszter, hogy a szükségletek beszerzése egymástól elkülönítessék s a magyar vonalak készletanyaga kizárólag a hazai ipar útján fedeztessék, s a mennyiben ez némely tárgyra nézve lehetséges nem volna, a magyar ipar megfelelő arányban részeltessék. S hogy az igazgatóságok mindenkor tájékozva legyenek, honnan szerezhetik be legcélszerűbben és legjutányosabban a felsorolt szükségleti tárgyakat, a miniszter egyúttal fölhevta az összes kereskedelmi és iparkamarákat, hogy a területükön levő szállítóképes gyárakról és czegekről, azok gyártmányairól, a gyár termelőképességéről s lehetőleg a gyártmányok árairol is évenként lajstromot állítsanak össze s azt úgy a közlekedési vállalatok igazgatóságainak, mint a miniszternek küldjék meg.

Brassó, ápr. 27. (Az országgyűlési képviselő választások ideje.) A jövő országgyűlési időszakra a képviselőválasztások — mint a "Bud. Corr." írja — mindenesetre június hó folyamában, tehát még a nagy-mezői munkák megkezdése előtt fognak végbemenni. A szerint a mint az országgyűlés május hóban korábban vagy később lesz bezárható, fog a tíz napi választási határidő is kiírni oly módon, hogyha az országgyűlés bérekesztése csak május vége felé fog bekövetkezni, a választások első napja az országgyűlés bezárása után huszadnapra leend kitűzve úgy, hogy az utolsó választási nap a harminczadik nap lesz az országgyűlés feloszlatása után.

Külföld.

Brassó, ápr. 27. — A Schnaebele-ügyre vonatkozólag naponként érkeznek ugyan újabb megújabb adalékok és részletek, a nélkül azonban, hogy az egész ügyet teljesen és kimerítőleg megvilágítsák

A "BRASSÓ" TÁRCZÁJA.

Politika és szerelem.

— Történelmi beszély. —
(Vége.)
III.

Az eljegyzés napja elérkezett. Már kora reggel ágyu s mozsárlövés hirdették a főváros lakóinak az ünnepélyes eseményt. A mint az idő haladt s a szertartásra kitűzött idő közeledett, az orosz nemesi családok diszhintói sorban vonultak fel a téli palota elé. Nők és férfiak, a legdiszesebb s legfényesebb öltönyökben, a mint azt az udvari etiquette ily rendkívüli ünnepélyekre előírja, lépdelték fel e trónteremhez vezető márvány lépcsőn a császári diszhintó sorfalai között.

Nehezen lehetne szebb látványt elképzelni, mint a minő e gyülekezet volt. Csak hogy még mindig hiányzott az ünnepély gyupontja, mely körül minden forgott, a császár s családja.

Halk suttogás vonult végig a teremben. Minden szem a palota belsejébe vezető szárnyajtóra volt irányítva.

Végre megnyílt. Fehérbe s kékbe öltözött apródok kíséretében, kik a trón két oldala köré helyezkedtek, megjelent a főudvarmester. Két herold követte őt aranypálcákkal. Közvetlenül utánok következett

a császárnő. Vállán császári hermelin testén hosszú uszályu atlaszruha, melynek hatalmas uszályát két apród vitte. Méltóságának egyetlen külső jele egy fénylő diadem volt, mely fejét díszíté.

Közvetlen a császárnő után, két udvarhölgy kíséretében, jött az ifjusága s szépsége teljes díszében tündöklő Alexandra. Tekintetét a földre szegezte de orczáinak élénk pirja elárulta benső érzelmeit. Csak most következtek a menyasszony szülei s a császári család többi tagjai. A szentpétervári patriarscha, a miniszterek s az udvari tisztek rekeszték be a menetet.

Katalin helyet foglalt a trónon. Közvetlenül mellette az ifju menyasszony ült, míg Pál nagyherceg s neje és a többi herceg meg hercegnő a trón közelében állottak.

De még mindig hiányzott az ünnepély egyik főszemélye — a fiatal svéd király!

Kíséretének egyetlen tagja sem mutatkozott még a palotában. Csodálkozva, majd megütközve kereste minden szem a völegényt. Kétségkívül rögtön meg fog jelenni a teremben. De percek is eltelték s a fiatal uralkodó nem jelent meg. A császárnő tekintete, mely beléptekor oly nagy meglepetést tükrözött vissza, most haragosá lett. Szemei folyton a szárnyajtóra voltak függesztve. A menyasszony arcának zsenge pirja mind-

inkább tűnni kezdett, helyt adva a pillanatról-pillanatra növekedő halványágnak.

A teremben kinos csend uralkodott. Egy baleset sejtelmé foglalkoztatott mindenkit.

Öt perc telt el a császári család belépte óta, az izgatottság nőttön-nőtt, midőn a teremben a svéd király egyik udvarnagya megjelent, egy lepecsételt levéltét kézbesítve a császárnőnek. Katalin feltörte a pecsétet.

Talán először életében nem tudta elnyomni teste remegését. Egy pillanat alatt elolvasta, ismét összehajtott, erősen bajába fogva azt, míg jobbajával könnyedén odatámaszkodott a trón egyik karjához.

— Uraim s hölgyeim! — kezdé a császárnő eddigi érczes s parancsoló hangjától egész eltérő, sajtóságon hangon

— E perczben veszem a megszorító hirt, hogy ő felsége a svéd király hirtelen megbetegedés miatt akadályozva van a megjelenésben. Az eljegyzési ünnepélyt ennélfogva egyelőre el kell halasztanunk. Köszönjük ugyan is tanúsított meleg részvétőket s elbocsátjuk önöket kegyelemben.

Még nem fejezte be szavait, midőn közvetlenül mellőle éles sikoly hangzott fel, megreszkettette az egész termet. Alexandra, a néhány peczezel ez előtt még tulböldög menyasszony, összeroskadott a fájdalom alatt. A közel állók oda rohantak s felémelték. Leginkább maga a császár buzdulózkodott.

A berlini francia nagykövet közlé a német kormány-nyal az ide vonatkozó ügyiratokat, melyekből az derül ki, hogy Gautsch német biztos rendez-vousra hívta fel Schnaebele s ez akkor fogadtatott el, midőn a találkozóra elment. Ez, úgy látszik, hivatalosan constatable tény, valamint az is, hogy a francia biztos német területen fogatott el.

Mi fejlődik ki ezen nemzetközi affaireből, most még biztosan senki meg nem mondhatja. Tekintve azonban, hogy mindkét kormány részéről, látszólag legalább, higgadtan, szenvedélytelenül és elfogultság nélkül itélik meg az esetet, lehet remélni a békés kiegyenlítést s így tehát a bonyodalmak elkerülését.

A képviselőház 25-ik ülésében második olvasásban megszavazta az egyházi törvényjavaslatot. Az urakháza által tett módosítások elfogadtattak. A szerzetes rendek engedélyezéséről szóló szakasz névszerinti szavazásban 230 szavazattal 117 ellenében fogadtatott el.

Sophiában folyó hó 22-én éjjel történt robbanás keletkezése fel van már derítve. Ismeretlen gonosztevő dynamit bombát röpitett Popow katonai parancsnok háza felé. A robbanásnak, dacára nagy erejének, káros következménye nem volt. A rendőrség több egyént elfogott.

Román lapszemle.

Mult szemlékben tér szűke miatt nem idézhettük a „Gazeta“ kifakadásait. Azért hát folytatjuk itt. A román iskolákról szól a nóta s a „Gaz.“ így kesereg:

„A brassói románok a legnagyobb áldozatokat hozták a multban s készek hozni jövőben ezen köz-mivelődési intézetekért. Azonban a brassói románok mint román iskolákat akarják ezeket fenntartani, fejlesztetni, hogy jövőre is a román nép mivelődéséül szolgáljanak és igen jól tudják, miszerint arra, hogy iskoláik előrehaladassanak, a románoknak is birniok kell ebben a hazában (neve nincs?) szabadsággal, s egyenjogu polgárokként kell tisztelniök és épen ezért a brassói románok, meg vagyok győződve, nem mennek a kivetett törbe, nem engedik magukat a kormány ügynökeinek titkos fenyegetései(?) által józan eszükből kizavartatni. Mi közük van a választásokhoz a román iskoláknak? Bizony semmi és épen ezért a legügyetlenebb kortestogás volt ezen iskolákat ide vegyíteni a választási mozgalmakba.

„Vajjon nem érjük meg még azt a tréfát, hogy azt mondják, miszerint ne vegyünk részt még a választási értekezleteken is — „passivitate!“ hogy be ne zárják ezt vagy azt az iskolánkat? Hova jutnánk, ha még ilyen hasztalan fenyegetés is visszhangra talál nálunk.“

Ő rántja be az iskolákat, ő fenyegeti véreit s aztán ő szól tovább így:

„Ha a brassói román választók ezen fenyegetésekre hallgatnának s hidat készítenének a magyar képviselő jelöltek számára, hogyan bihetnék, hogy ezzel iskoláik helyzetén könnyíthetnének s azokat erősíthetnék. Avagy nem mondanák-e nekik a kormány részéről: „Ha együvé tartozók vagyunk, ha kezét kézben haladunk, jertek tartsunk közös iskolát, annál kedvesebben fogják fogadni Pesten fiaitokat, ha mindent magyarul fognak tanulni.“

Nem a legnagyobb renbden vonult vissza a család s kísérete a belső termekbe. A nagyhercegnőt lefektették egy nyugágyra, hol csak nagy későn tért magához. Tekintetét fájdalmasan és kérdőleg vetette Katalinra.

A csárnő érezte a néma, mély szemrehányást. Szeretete unokája iránt s a fejedelelnő büszkesége harcoltak belsejében. De az utóbbi — ha ingadozott is egy-pgy pillanatra — végtére mégis győzött.

Gusztáv Adolf úgy tett, mint kötelessége parancsolta. Egy ifju szív minden szerelmével függött a bájos Alexandrán, Tudta, hogy az életben nem fogja elfeledhetni vesztét. Mindazonáltal hű marad kötelességéhez, melyet becsülete, méltósága parancsolta neki s midőn nem maradt már út az ominosus paragrafus mellőzésére, akkor felébredt lelkében a kötelesség érzete, a mely elnyomta szíve sugallatát.

A császárnőnek átnyújtott levélke röviden s ke-reken tudatta vele, hogy Svédország királya az ország törvényei értelmében nem egyezhetik bele oly feltételekbe, minőket a szerződés tőle követel s így ha a csárnő nem áll el az illető pontoktól, soha sem történhetik meg.

A svéd király még két napig időzött Szentpétervárott. Nem sokat remélt ugyan már, de mégis a legvégsőre hagyta a végleges szakítást.

Azonban a csárnő nem engedett. Nem akarta magát a világ és udvara előtt megalázni.

Harmadnapon Gusztáv Adolf egész csendben el-

Ez az igaz, hogy beharangozna aztán a Zay öcsésének. „Teljesítsük tehát kötelességünket iskoláinkkal, náczióinkkal és hazánkkal szemben. Örizzük idegen érdekek eszközeivé válni, és ha közöttünk valaki, mint a kormány ügynöke arcátlan sugalmazásokkal és fenyegetésekkel közelednék felénk, feleljük ezt:

„Megettették haszontalanokdásokkal a templomot, most már az iskolát is meg akarjátok enni?“

Az a templom soha sem volt a brassói gör. kel. románok, sem a görögök kizárólagos tulajdona; perleltek szakadatlanul egy század óta, most majd megvállik, hogy a harmadik forumon is a görögök nyelik-e meg a pert? De mi köze ehhez a brassói magyarságnak és a magyar kormánynak? Két perlekedő fél közül az egyik veszít s az a legtermészetesb; de miért nem veszítenek a görögök és miért nem nyertek a románok? Akkor a románok a szabadelvű kormánypárttal szavaztak volna. Mesebeszéd. Annak a százados pörnek semmi köze a képviselők választásához; de jó kortesbot a „Gazeta“ kezében s ütheti azon románokat, kik szabadelvű jelöltet ajánlanának a brassói románoknak.

Vannak-e ilyen románok Brassóban? Ugy látszik vannak, mert a „Gaz.“ ugyancsak fenyegeti őket. Előnyére válik-e a brassói románoknak, ha tovább is passivitásban maradnak nyilvánosan vagy national képviselőjelölt körül csoportosul és ilyen állít fel, szemben a szász nationalis és esetleg a szabadelvű kormánypárt jelöltjeivel, az egyenesen az ő belátástól függ. Annyit azonban komolyan mondhatunk nekik, hogy a román iskolák fenállását semmi és senki sem veszélyeztetni inkább mint az, ha azokat a választási küzdelmekbe erőszakosan belerántani engedik. Ez ellen tiltakozni kellene maguknak a brassói románoknak a Gazetával szemben. Hadd tanuljanak ott az ifjak, tanítsanak a tanárok, készítsék elő az ifjúságot a jövőkor számára, hogy legyenek hasznos polgárai utánunk e hazának, melynek a „Gazeta“ szótárában még neve nincs.

Eljő a sor rájuk is, mert rendre élünk ezen a világon. A muzsák templomát ne tegyék kortestanyává, mert ezzel önmaguknak tehetnének legtöbb kárt. Mi nem hiszszük, hogy volna Brassóban olyan okos román ember, a ki véreit az iskolák veszélyeztetésével kapacitálná.

Ez a „Gazeta“ tapintatlan kortesfogása s öcsém uram egy hajszállal sem okosabb legény, midőn ezt teszi, mint volt a löveldében az ő kedves bátyja.

Czenkalji.

Kisdedóvóügy.

(Vége.)

A városokban és községekben létesítendő kisdedóvó intézetek szükséges és hasznos voltának megismertetése és az ügy előmozdítása céljából a vallás- és közoktatási miniszter ur, az országos kisdedóvó egyesületek által a városi kisdednevelő óvóintézetek (gyermekkertek vagy Fröbel-féle kertek) falusi óvodák (menhelyek) felállítására és szervezése érdekében kiadott utasításokból néhány példányt még 1878. évi augusztus hó 1-én 18361. szám alatt kelt körrendeletével a kir. tanfelügyelőknek oly felhívással küldött meg, hogy

utazott. Egy levelet kézbesített Alexandria nagyhercegnőnek, biztosítván őt igaz szerelméről s kifejezést adva soha el nem muló fájdalomának, melyet neki a kényszerlemondás okoz.

A szerencsétlen hercegnő gyenge volt ezen borzasztó csapás elviselésére. Heves ideglázba esett s mikor hónapok mulva elhagyta ágyát, ragyogó szépségének már csak kevés nyoma maradt hátra. Korábbi élénksége örökre eltűnt. Csak ritkán volt egy-egy keserű, fájdalmas mosoly ajkain látható.

Hozzá tartozói sürgető kérései folytán végre 1791. október 30-án egybekelt József főherceggel, Magyarország nádorával. Szegény szíve rég meg volt semmisítve, közönyös volt reá nézve, akárcikinek nyújtja kezét. De különben sem viselte soká e házasság terhét. 1801. márczius 16-án a szegény Alexandra ravatalon feküdt. Az átszellemülés pillanatában boldog mosoly ült vonásaira: az örökkévalóságban egyesülni gondolt azzal, kinek egykor életét remélte szentelhetni.

Gusztáv Adolfnak sem volt szerencséje életében. 1809. márczius 13-án, rövid s gondteljes uralkodása után egy palotaforradalom következtében elűzetett trónjáról, melyre Vernadotte francia tábornok lépett. A szerencsétlen király álnév alatt részben Angliában, Hollandiában, Németországban és Helvétiaiban élt. — Végre 1837. február 7-én Szt.-Gallenben meghalt.

A boldogság nem székel minden fejedelmi trónokon! . . .

azokat az érdekelt községek között azon hozzáadással osszák ki, hogy jövőben ilyenmü intézetek felállítására és szervezése körül követendő eljárásra nézve még netalán szükséges felvilágosítást kért a kir. tanfelügyelőhöz forduljanak.

Ugyancsak a nevezett miniszter ur, a fennálló kisdedóvodák feletti főfelügyelet gyakorlására és új kisdedóvodák felállítására nézve 1881. évi július hó 7-én 654. szám alatt kelt rendeletével az egész ország területére kiterjesztendő hatáskörrel s miniszteri biztos minőségben kiküldött P. Szathmári Károlynak ezen megbízatása alkalmával adott utasításában következők mondattak ki:

Óvodákat (gyermekkerteket) külön engedély kikérése nélkül a hitfelekezetek és községek állíthatnak, ha előzőleg annak létesítését szabályszerűen elhatározzák, a költségek viseletéről gondoskodnak, az óvodát alkalmas, egészséges helyiségben kifogástalanul felszerelik és a kir. tanfelügyelő erről meggyőződést szerzett.

Magán egyének és társulatok az 1858. évi XXXVIII. t. cz. 16. §-ban foglaltak figyelembe vételével előzetesen tartoznak a vallás- és közoktatási miniszteriumtól engedélyt kérni.

Az óvodákban (gyermekkertekben) csak az orsz. kisdedóvó egyesület*, vagy „Fröbel nőegylet“ óvó (gyermekkertész) képzőintézetében szabályszerű képesítést nyert, vagy a külföldön nyert és nostrificált oklevéllel bíró gyermekkertésznek alkalmazhatók, a magyar nyelv tudása ezektől feltétlenül megkiváratik.

Minden oly intézetben, a hol lakosság nem magyar ajku az 1879. évi XVIII. t. cz. alapján követeltetik, hogy a kisdedek a magyar nyelv beszélésébe is bevezetessenek.

A kisdedóvodák és gyermekmenedékházak felállítására körül eddigelé kifejtett működés és ország községeknek nagy számával szemben, csekélynek mondható, s a közegészségügyi viszonyokra való tekintettel áldásdús eredmény csak akkor várható, ha a kisdedóvás eszméje minél tágabb körben terjesztetik ki és karoltatik fel.

Nem eléggé méltányolható tehát, ha az ország legtöbb községeiben — a mennyiben azok anyagi viszonyai megengedik — állandó kisdedóvók (gyermekkertek) vagy gyermekmenedékházak állíttatnak fel; mindenesetre azonban kívánatos, hogy a gyermek halandóság elremitő nagy halálozási arányának csökkentése végett a nyári időszakra kiterjedőleg az ország összes községeiben létesíttessenek menedékházak, mely irányban teendő intézkedést a törvényhatóság különös figyelmébe ajánlom, annál inkább is, mert ezen nemü menedékházak fentartása igen csekély összeget igényel.

A kisdedóvás intézményének terjesztésénél legcélszerűbbnek látom, ha a kezdeményezés a törvényhatóság által történik, s midőn ezért a törvényhatóságnak figyelmét a kisdedóvó intézménynek már különben is általánosan ismert hasznos és üdvös voltára irányítom, egyuttal felhívom a törvényhatóságot, hogy a községeket a járási községek útján ily intézetek felállítására hathatóan buzdítván, azoknak eziránybani törekvését a kir. tanfelügyelő közreműködésének igénybe vételével a legkitelhetőbb módon támogatni igyekezzék.

Íde mellékelten egyuttal megküldöm a törvényhatóságnak P. Szathmári Károly az orsz. kisdedóvó egyesület titkára által, „Piros könyv“ czim alatt írt és a kisdedóvás eszméjét népszerűen fejtegető könyve vécské egy példányát oly felhívással, hogy — tekintv-csekély árát (1 példány 15 kr 100 pl. 12 frt) — annak beszerzésére a községeket figyelmeztesse.

Az E. M. K. E. segélyező működésének elvei.

— A szakosztályok 7-es bizottságának javaslata, egyhangulag elfogadva az igazgató választmány 1887. évi apr. 12-iki gyűlésén.* —

Tekintetes igazgató választmány.

Az E. M. K. E. végre munkaprogrammjának erejéhez mért végrehajtásához foghat. Ujlag átolvasva e munkaprogrammot, abban hazarészünk magyarsága nemzeti öntudatra ébresztésének, a fölébredt öntudat megerősítésének, a megizmosodás alapföltételeinek eszközeit, mely bepillantással és átgondolt terv szerint látjuk letéve. Az actionnak két előfeltétele van: egyik a teljes világos tájékozottság az állapotok és viszonyok felől; mert gyakorlati eredményt csak a helyzettől származó vető férfi bir elérni; másik: a felismert baj orvoslásához szükséges eszközök beszerzése. Bizottságunknak az első feltételt a fióktól és egyházaktól beérkezett válaszok nyújtották a kiküldött kérdőpontokra. Beérkezett a /- alatt mellékel-áttevő kísérő irat szerint a—w és a—ó szerint 46 rendbeli irat. Ezenkívül a toroczkoí fiók, Mikháza r.

* A E. M. K. E. brassómegyei választmánya az ügy érdekeltségében lapunk útján közli ezt a nőegylet tagjaival. Szerk.

kath. egyházközség iskolai gondnoksága és a deési izr. hitközség petituma. Továbbá beérkeztek: Alsó-Fehérm. v. a borbándi és Alvincz városi óvók segélyezésének ismételt ajánlását tartalmazó kérelme, Brad és Kis-Barcsa ügyében Réthy fanfelügyelő levele gyalui kör petituma óvó felállítására, a turi róm. kath. egyházközség előjáróságának petituma a kántor-tanító évi segélyezése iránt; Magyarókerék és Nagy-Szebenből fölvilágosító levelek. Áttette a titkári hivatal még az egylet által legelőször kiadott kérdőpontokra a törvényhatóságoktól beérkezett válaszokat és egyes előkelő közéleti vezérferfiaktól a szintén hozzájuk intézett megkeresésre érkezett 635 számmal jelzett válaszokat is. A meleg hazaszeretet gondteljes aggodalmait leplezik le ez iratok. A nemzeti pusztulás veszélyét egész megdöbbentő alakjában mutatják be.

És mi az eredmény?

Az összes petitumok szerint 22,229 frt. 30 kr-ra megy az 1887-ik évre menő teher, mely összegből 13,039 frt. 30 kr. harminczkét évre terhelő segélynek vehető. Minő szomorú képét nyújtja közművelődési viszonyainknak e rengeteg szám mellett annak megmondolása, hogy akárhány fióktól érkezett válaszban nagyon sok, számmal ki nem fejezett általános petitum van, melyekből némelyiknek teljesítése ezreket kívánna.

Bizottságunk tehát az aktio egyik feltételét megkapta a beérkezett iratokban, melyeket alaposan tanulmányozott, kivonatolt, egybeállított és összehasonlítások útján igyekezett elbírálni. Abban találta eljárásának helyes irányát, hogy külön válaszssa e petitumok közül azokat, melyek jövőre vonatkozó általános óhajítások, a konkrét alakot öltő petitumoktól és így tapasztalta, hogy kivált az ország közgazdasági nyomorúságai, melyeket élénken festenek Csik, Háromszék, Gyergyó, Brassó fiókjai, messze túlhaladják egyletünk jelenlegi anyagi erejét. Gyáripár fölemelése Gyergyóban, Csikban; szövőipar fölvi rágoztatása Háromszéken, pusztá helyek betelepítése Hunyadban, Mezöségben; oly feladatok, melyek megoldására bizottságunk jelen alkalommal nem vállalkozhatott. Nem vállalkozhatott mert

a) nagyrészt a kormány feladatait alkotják és munkaerejéhez mért feladatok.

b) részben a telepítés kérdésével függenek egybe, melyekre nézve a m. t. igazgató választmány meghozta a maga külön határozatát, megalkotó bizottságát.

c) részben kizárólag egyházi feladatok.

d) részben a társadalmi élet más körei által végzendő feladatok: így a piaczokul alkalmas helyek, az iparszövetkezetek tereintése az iparkamarák hatáskörébe tartoznak; veteménymag osztása, mint egyik fiók óhajítja, a gazdasági egyesület feladatát képezi.

(Folytatása következik.)

Tanügy.

— Hivatalos rész. —

529 1887.

Brassómgye kir. tanfelügyelőjéről.

A nagyméltóságú vall.- és közokt. m. kir. miniszter urnak folyó évi márczius hó 29-én 10436. számú magas rendeletét valamennyi megyei áll. iskolai gondnoksággal, községi iskolásközségekkel s felekezeti iskolai tanfelügyelővel az alábbiakban ezennel közlöm:

„Valamint nemzeti, egy ipari szempontból is kívánatos lévén, hogy a női kézimunkákban az elavult és reánk nézve idegenszerű külföldi motívumok helyett a hazai nemzetiségek fejlett házi iparában alkalmazott eredeti és szép motívumok alkalmaztatassanak, örömmel fogadtam Mössmer József budapesti kereskedőnek azon ajánlatát, a hogy m. kir. iparművészeti muzeum gazdag gyűjteményéből kiválasztott eredeti hazai himzések rajzainak lenyomatait papíron és vásznon iskoláknak díjtalanul kész szolgáltatni.

Ezek folytán a kir. tanfelügyelőiséget további eljárás végett értesitem, hogy azon iskolák, melyek ezen rajzokat kívánják, ez iránt a kir. tanfelügyelőiségnek látomozásával ellátott levelében közvetlenül nevezett kereskedőhöz fordulhatnak.

Azon tanítónők pedig, kik nevezett kereskedőnek koronaherceg-utca 12. sz. a. lévő üzletében az előnyös „Sling-himzést” saját költségükön megtanulni akarják, ez iránti szándékukat a kir. tanfelügyelőiséggel közölve, nevezett kereskedő által díjtalan oktatásban részesülhetnek.

Budapest, 1887. márczius hó 29. Trefort s. k.
Brassó. 1887. április hó 24.

Koós Ferenc,
kir. tanácsos, tanfelügyelő.

Wilhelmj hangversenye.

A nagynevű hegedűművész vasárnap tartotta a „Nr. 1.” termében nagy érdekléssel várt hangversenyét. Wilhelmj világra szóló hírneve okozta, hogy a terem az utolsó helyig megtelt. Férfinak megjelenése, rendjelekkel elhalmozott melle s az öt megelőző híre, a podiumra léptekor zajos s rokonszenves fogadtatást biztosítottak neki.

A hat számból álló műsornak elsőjét Beethoven gyönyörű hegedű-hangversenye, a hegedűművészet tetőpontját képező compositio képezte, oly mű, mely kiválóan alkalmas igazi művészetet, technikában ép úgy, mint felfogásban, feltüntetni. Wilhelmj gyönyörűen játszotta e hangversenyt, de mégis volt már alkalmunk ezt nálánál hivatottabb művésztől hallanunk. Egy Joachim, Sarasate, Wienawsky, de még egy Singer is, igazabban, mélyebben fogta fel a hegedű-irodalom ezen énekének énekét, melyen oly önkényes változásokat nem szabadna tenni, milyeneket Wilhelmj mindjárt a két legelső ütényen eszközölt.

Az első tétel végén előforduló s a művész által gyönyörűen componált nagy cadenziába sem illenek a bal kéz pizzicatói. Ezen végre apróbb részletekre vonatkozó kifogások nem vonnak le semmit azon különben mintaszerű technikai ügyességéből, ámulatba ejtő könnyedségből melylyel a művész a legnagyobb nehézségeket legyőzte. A mit azonban nehezen nélkülözhetünk az Beethoven művének második s harmadik része volt. Egy oly szerves egészet képező compositionál egy-egy résznek dilettanszerű kikapása nem méltó Wilhelmjhez.

Schubert Ave Mária-jában különösen a gondolkával rokon tömör hangjával s mély, érzelemteljes előadásával tűnt ki. Kevésbé sikerült volt a darab vége, nem játékbán, de mint szerzemény. Az oktávok s erőteljes kettős fogások nem adják vissza Schubert dalának fohászos jellegét. A művész által játszott számok közül ez tette különben a legnagyobb hatást.

Chopin Es-dur nocturneje is az eredeti hangnemnek A-durra való átváltoztatásával elvesztette jellegét.

Utolsó számnak a műsornban feltüntetett „Alla Pollacca” helyett Wilhelmj Ernstnek „Air hongrois”-ait játszotta. Sajátos művészete véleményünk szerint itt érte el tetőpontját. Erőteljes s a mellett behizelgő hangja s cantilénája, biztossága az oktávokban s üveg-hangokban a legnagyobb művészhez méltók.

Minden szám után sürűen felhangzott a taps és ismételt kihivatott Wilhelmj; de az igazán műértők által már nem tudta elfelejtetni Beethoven hangversenyével való sajátosság elbánását.

Nagy tetszésben részesült a Wilhelmj kíséző Niemann R. is, ki mintaszerűen eszközölte a zongorakíséretet s több önálló darabban is ritka művészetnek adta bizonyítékát: Bach-Tausig D-moll Toccatájában és Fugájában polyphon játékanak, Schumann R. Farsangjában komoly felfogásának, s Liszt F. óriási nehézségű Tarantellájában csodálatos technikai ügyességének. Niemann ezen igazi művész-sajátosságai még nagyban emeltetnek igénytelen, szerény modora által. A közönség azért játékát ép annyi kitüntető tapssal jutalmazta, mint Wilhelmj-ét, kiből némileg — talán túlfeszített várakozásai következtében — csalódott.

Magyar színészet.

Hétfőn újra színrehozott az eddigi szereposztással Csiki-Konti operettje: „Királyfogás.” A közönség érdeklődésének ismét középpontját képezték a két főszerep személyesítője, Bácskay Julcsa és Deák Péter. Az előadás vontatottabb, az eddigiéknél hosszabb menetű volt, mert egyik-másik férfi mellékszerepét hiányosan tudta. — Együttel felemlítjük, hogy szükséges volna az előadásokat feltizenkettő előtt bevégezni. Oly későig a színházban időzni, problematikus élvezet. A mindinkább melegebb napok bekövetkeztével oly későn végződő előadások a közönségnek a színházban való időzést még kellemetlené fogják tenni.

Kedden Polgár Gyula jutalomjátékául Kneisel magyarított 4 felvonásos bohózatát, a „Papageno”-adatott. A szép számban összegyűlt közönség a jutalmazandót a színpadra léptekor tapssal fogadta s azután is többszöri kihívásban részesíté. Koczor Pál tökéletes kétségbeesztő helyzetét, melybe önhibája folytán jut, lélektani hűséggel adá vissza. A Nemezis két szobaleány személyében (Szigeti Lujza és Bácskay Julcsa) üldözi a házasság szent kötelmeiről megfélekezett, Orpheum látogató férjét. Hozzájárultak az est sikeréhez még Szigeti Lujza és Bácskay Julcsa csinos ének-beteteikkel. Deák Péter szokott gondos alakításával játszta Argyelán Tógyér baka szerepét. Ügyesen megvalogatott kosztümjével ma is figyelmet keltett. Mátrai Kálmán Tarnai fodrász szerepében bár jól, de nem minden tulzástól menten játszott. Végül el nem zárkozhatunk azon sajnós, de többször tapasztalt jelenség megemlézése elől, mely a szerepnemtudásban, valamint a szavak kapkodó ismétlésében nyilvánul. Kívánatos, hogy ezen, az élvezetet jelentékenyen zavaró körülmény lehetőleg elkerültessek.

Szerdán színre hozott „Gasparone”, ma pedig

„Údvarosi” operettje adatott.

Helyi és vidéki hírek.

Dr. Heltai Ferencz, jeles nemzetgazdászunk, az akadémia nemzetgazdasági s a közlekedési miniszterium tariffa bizottságának tagja, a „Nemzetgazdasági Szemle” hírneves szerkesztője Budapestről városunkba érkezett, hol egy-két napot szándékozik tölteni.

Albrecht főherceg jubilaumát a helybeli Sándor ezred is megünnevelte. A katonaság teljes díszitöltött. Előtte való este nagy ünnepi takarodó volt.

A király Szécsen főudvarnagynak, Bylandt hadügyérnek, Sennyey főrendházi elnöknek, Windischgrätz altábornagynak, Kálnoky külügyérnek, Pejačević lovassági tábornoknak az aranygyapjas-rendet adományozta.

Dalestély. Értesülésünk szerint dalegyületünk május hó 7-én szándékozik ez évben rendes dalestélyét megtartani. Érdeklődéssel várjuk az új tagokkal erősített egylet előadását.

Hírlapírói illem. A helybeli német lapra bizony reáferne egy kis illemtudás. Akkor legalább megválogatná a kifejezéseit s meggondolná, hogy mit ír. A napokban bejárta a lapokat az a hír, hogy a segésvári szászok elégedetlenek a szebeni programmal és elhatározták, Segesvárt kormányparti jelöltet állítani. A „Kr. Ztg.” most a helyett, hogy ez a hír — ha nem igaz — a maga rendje s módja szerint megegyezel — neki megy s a legszelidebb kifejezésnek ezt mondja reá: „Eine böswillige Erdichtung.” — Ugyan kérem, mi ebben a „Böswilligkeit”?

Román gyűlés. A brassói román párt választmánya tegnapi ülésében elhatározta, hogy vasárnap, május hó 1-én d. u. 2 órákor nagy választói gyűlést tart, melyen a szebeni kongressusra fogják, a nyolcz képviselőt választani, kik ott képviselendik a brassómezei románok intézeteit.

A „Gazeta” ezrei. A helybeli román lap valahonnan kisütötte azt a hírt, hogy a kormány 60 ezer frtot küldött Brassóba, hogy azon a pénzen két képviselőt választhasson. Hogy honnan vette ezt az örvendetes hírt t. lapársunk, nem tudjuk, de nagyon szépen kérnök, közölje velünk a forrást s egyúttal azt is, hogy az a pénz hova küldetett. Mert hatvanezer forint sok pénz ám!

Rendőri hírek. Erdőégés. Hétfőn délben egy munkás ügyetlensége következtében a „Valcea” nevű erdőrezsben tűz ütött ki, melyet azonban a jelen volt munkások gyorsan eloltottak. — Gonosztevők albuma. Hasonlóan más nagyobb városokhoz, a helybeli városkapitányság is egy gonosztevők albumát rendezett be, melybe elhelyeztetnek a közveszélyes egyének, csavargók s rendőri felügyelet alatt álló személyek arc képei. — Betörés. Hétfőn éjjel ismeretlen tettesek betörték az ó-brassói hosszú-utca 30. sz. a. lakó Herter Róbert nevű mézeskalácsoshoz, ellopva egy zárt szekrényből 18 frt készpénzt s 10 frt értékű ékszert. A lopást minden valószínűség szerint oly egyén követte el, ki a helyi viszonyokba be volt avatva. — Megfullt. Tegnap reggel 4 órakor a Bolográzsegen lakó Schäser Károly nevű szűcs halva találtatott a porondi pataokban. Nevezett az éj folyamán valószínűleg ittas állapotban esett a patakba, a hol meg is fullt. A szerencsétlen ugyanazon Schäser, kinek évekkel ezelőtt az a fix ideája támadt, hogy ő a Magyaroknál (»Ehezett kő») nagy kincset fedezett fel, s hogy ezt kiáshassa, állítólag szövetkezett a helybeli »muckerek» főnökével. Ezen fixz idejára miatt előbb teljesen elhanyagolta üzletét s felhagyott a munkával; majd teljesen az ivásnak adta oda magát, terhére esvén családjának s a hatóságnak, mignem tegnap éjjel oly szerencsétlen módon megszűnt élni.

Új szomszédság. A bolonya felső kut-utcai szomszédsághoz eddig tartozott Czigónia külön vált és magának külön szomszédját — valódi cigánybárót — választott. Ezen különválásnak a hatóságra nézve csak üdvös következtése lehet. A különvált szomszédság „Katonacsapat-kórház kerületi” szomszédság nevet visel.

Halálos baleset. A 36. számú Capatina Dumitru tulajdonát képező méhkertnek gondozó kertésze Spetaru György f. hó 24-én Szunyogszékről egy fával rakott szekérrel tért haza. A négyfogatu szekeret nevezetnek 16 éves szolgálja Belleu Jakob hajította, a két hátulsó lo egyiken ülve. Midőn a szekérnek a Vidombák vizén át kellett volna mennie, az egyik kerek egy gödörbe mélyedve eltörtött, mire a szekér, melynek tetején, különben pálinkától mómoros állapotban, Spetaru György ült, feldől. Spetaru a szekérről leesett és pedig oly szerencsétlenül, hogy a lejtőre menő és nehezen rakott szekér kereké nyakán keresztül ment, minek folytán ő szörnyet halt.

Brassai piaci árfolyam

— Adler L. Jakab jelentése. —

Brassó, 1887. április hó 28-án.

Román papírpénz	à 20 frankos	8.50 vétel	8.53 eladás
ezüstpénz	à 20	8.46	8.49
Napoleon'or (aranypénz)		10.—	10.05
Török lira		11.33	11.36
Arany		5.87	5.90
Orosz papírrubel		111.75	112.75

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Szterényi József.

HIRDETMÉNYEK.

Szifgyártó segédek

keres alulirt. — Négy hónapi biztos munka van, jó fizetéssel és pedig darab-számra.

Ajánlatok intézendők: **Tuza Antal** szifgyártó mesterhez Brassóban.

(184) 2-3

Szám 3372.—1887.

Hirdetmény.

Brassó város közönsége egy honvédlaktanya építése céljából egy 3—4 holdnyi területen Ó-Brassóban fekvő telket megszerezni szándékozáva, felhívta mindazon birtoktulajdonosokat, kik az e célra alkalmasnak mutató telkeiket eladni akarják, ez iránti írásbeli zárt ajánlataikat legkésőbb folyó évi május hó 16-ig délelőtti 11 órakor ezen városi tanács gazdasági hivatalánál benyújtani.

Az ajánlatba az eladási árak számokban és betűkkel leendő kitüntetésével, valamint a feltételek ismertetésével együtt meg kell nyilatkozni és a lakatnyá építése egyáltalán létre jönné, a vételár a birtok megszerzésének csak felsőbb helyen jóváhagyása után — minthogy az elfogadása csak az által lesz megtörténhet — fizeti ki.

Brassó város közönsége csak annyiban vállal kötelezettséget, hogy azon esetben, ha a felajánlott telek az ajánlati feltételekkel együtt megfelel és a lakatnyá építése egyáltalán létre jönné, a vételár a birtok megszerzésének csak felsőbb helyen jóváhagyása után — minthogy az elfogadása csak az által lesz megtörténhet — fizeti ki.

Brassó, 1887. április hó 26-án.

A városi tanács.

JELENTÉS.

Járossy János temetkezési vállalata helyiségváltoztatás miatt le szállított áron ad el minden szakmába vágó cikkeket, valamint fakoporsókat stb.

Az árak a lehetőségig szállítottak alá.

Kiváló tisztelettel

Járossy János.

(185) 2-3

Szám 70.—1887. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kir. bír. végrehajtó ezennel közhírré teszi, miszerint az erzsébetvárosi kir. törvényszéknek 1886. évi 5657. és 5658. számú végrehajtást elrendelő és az erzsébetvárosi kir. járásbírósnak 1886. évi 2471. és 2472. sz. kiküldő végzése folytán a medgyesi takarékpénztár és előkezesi egyesület végrehajtató részére somogyi birtokos Papp Márton végrehajtást szenvedő ellen 500—500 frt tőke s járuléka iránt kielégítésképen bírósággal lefoglalt és 1770 frtba becsült ingóságokra az erzsébetvárosi kir. járásbírósnak 1887. évi 13. polg. számú végzésével 660 frt tőkehátralek, ennek 1886. évi június hó 1-ső napjától járó 6%-os kamatai s eddig összesen 64 frt 80 kban megállapított költségek iránt a további kielégítési végrehajtás elrendeltetett.

Ennek folytán az 1881. évi LX. t. czikk 102. §-a értelmében dr. Kein Adolf medgyesi ügyvéd végrehajtató képviselője írásbeli jelentkezése a 13./1887. számú végrehajtási jegyzőkönyv alapján végrehajtató, foglaltatók s felülfogaltatók javára is, a mennyiben ezek is árverési jogot nyertek volna, tekintettel az idézett törvény czikk 103. §-ára, az árverésnek Somogyi községében, végrehajtást szenvedő lakásán leendő megtartására határnapul 1887. évi május hó 13-ik napjának délelőtti 10 órája kitűztetik, a mikor a bírósággal lefoglalt tárgyak: igás fehér ökrök, igás bivalyok, fehér borjúzó tehén, igás lovak, hordók, szekerek, kukorica és szén takarmányból álló ingóságok a legtöbbet ígérőnek, az idézett törvény czikk 108. §-ában megállapított feltételek mellett, készpénzért, szükség esetén a becsáron alól is, el fognak adni.

Egyszersmind felhívta mindazokat, kik az elárvereztetni rendelt ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartozó jogot, hogy

elsőbbségi igénybejelentéseiket a felhozott törvény czikk 111. és 112. §§-ai értelmében az árverés kezdetéig alólirt kiküldött végrehajtónál vagy írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak, különben a később beadott igények a törvényes eljárást akadályozni nem fogják.

Erzsébetváros, 1887. április 7.

(162) 1-1 Szentpétery János, kir. bírósági végrehajtó.

Valódi brünni

Posztók s szövetelek, métere 1 frttól fölfele,

kitűnő minőségben szétküld magánosoknak is gyári áron

Epstein Leopold
BRÜNNEN.

Minták bérmentve.

A köszvény és oszáz ellen ajánlott számos házi szerek között még is csak a valódi Horgony-Pain-Expeller a leghatásosabb és legjobb. Ez nem titkos-szer, hanem egy teljesen megbízható, orvosilag kipróbált készítmény, mely minden betegnek teljes megnyugvással ajánlható. Hogy a Pain-Expeller teljes bizalmat érdemel, legjobban kitűnik abból, hogy sok beteg, a ki nagy garra feldicsért más gyógyszerkelet próbált meg, megint csak a régi jónak bizonyult Pain-Expellerhez tért vissza. Épen az összehasonlítás által győződtek meg arról, hogy úgy a csúszos faldalmak, tagszakadások stb., mint a fő-, fog- és hátfájás, oldalsó izmák stb. a Pain-Expellerrel eszközölt bedörzsölések által leggyorsabban szüntethetők meg. A 40 kros, 70 kros és 120 olesó ár a szegényebbeknek is hozzáférhetővé teszi, míg másrészt a számos siker a felől kezkesedik, hogy a pénz nincs kidobva. A káros utánzatoktól azonban óvakodni kell, s csak a „horgony“-jellel ellátott Pain-Expellert fogadjuk el mint valódit. Központi-raktár: Gyógyszertár az arany oroszlánhoz Prágában, Niklasplatz 7. Kapható a legtöbb gyógyszer-tárban.*

Tüdőbaj gyógyítása

tüdőgümő (sorvadás), asthma (léleg-zethiány), idült bronchialkatharrh, levegő kilehelés által.

—(Rectal-injectio útján.)—

A hihetetlen, az orvosok által szólag elérhetetlen ideálja, teljesen el van érve ezen gyógymód által! — A meglepő, elhibázhatatlan eredmény felett legmeggyőzőbben szólnak alábbi röviden összefoglalt okmányok, melyek lehetőleg szőrszerintiek. Világírú tanárok ezen nyilatkozatait megerősítik a bel- s külföldi orvosi lapjai is.

»Gyakran már három napi gáz-exhalatio által rectal-injectioval, eltűnik a köhögés, köpés, láz, izzadás és hővőség. A test sulya hetenként 1/2—1 kgr.-ig gyarapodik. A beteg meggyógyul s a legerőltetőbb életmódot is folytathatja. »Asthmának a gáz-exhalatio után egy félórával megszűnik a lélegzethiány. A kura folytatásánál a rohamok nem térnek vissza. »Sőt oly esetben is, midőn a hangszálak tuberkulózus állapota állott be s a tüdő fele veszte volt, gyógyulás fordult elő. — 30 beteg a tüdőgümő utolsó stádiumában egytől-egyig meggyógyult a gáz-injectio által.

Mint a világ legnagyobb kórházai, úgy a bécsi cs. kir. ált. kórházban is a gáz-exhalatio-gép kitűnő sikerrel alkalmazatik. — Bizonyítványok rendelkezésre.

A cs. kir. szabad. gáz-exhalatio készülék (Rectal-injectio) teljesen, a hozzátartozó készülékkel a gáz fejlesztésére, valamint használati utasítással orvosok s magánosok számára kapható

Dr. Altmann Károlynál

Bécs, Mariahilferstrasse Nr. 80.

Ára 8 frt, csomagolás 30 kr., készpénzért vagy postautalvánnyal.

—Maga a kura sem terhes, sem zavaró—

1 hatásu. 50

Szám 434.—1887. tlkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A közhalmi kir. járásbíró-ság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy zsisberki Fallschessel Márton végrehajtónak longodári Andrei György és ifj. Bugnár Juon végrehajtást szenvedő elleni 180 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a közhalmi kir. járásbíró-ság területén lévő Longodár község határában fekvő, a longodári 1. számú telekkönyvben 1. 231/1, 232/1, 331, 332/1, 570/2, 773/85, 773/184, 794, 899, 909/2, 910/2, 911/2, 923/2, 926/2, 998, 1008/105, 1293/1, 1401/1, 1466/1, 1571/38, 1571/177, 1716/2, 1718/2, 1746/2, 1747/2, 1749/2, 1776/1, 1777/1, 1824/2, 1825/1, 1860/2, 1876/2, 1877/2, 1878/2, 2064/1, 2165, 2274, 2289, 2342/1, 2357, 2615, 2708/1, 3006. helyrajzi számok alatt bejegyzett, 764 frt értékű ingatlanokra, továbbá a longodári 187. sz. tlkjkvben A + 1—8. rendsz. 540, 902, 957, 2458, 2645, 3127 2/3, 3146 7/3, 3146 8/3 hr. sz. alatt bejegyzett, 128 frt értékű, s végre a longodári 98. sz. tlkjkvben A + 1—42 rend- 145, 146, 209/2, 355/1, 760, 773/124, 773/241, 787, 797, 919, 1008/66, 1016, 1175, 1184, 1187, 1193, 1203, 1229, 1344, 1349,

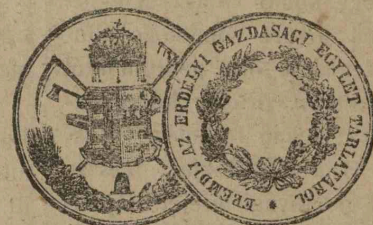
1511/1, 1571/30, 1571/318, 1661, 1664, 1951, 1963, 2054/1, 2055/1, 2084, 2242, 2246, 2295, 2397, 2556, 2627, 2737, 2962, 3146 1/4, 3146 2/4, 3146 3/4, 3146 4/4, 3213. hr. sz. a. bejegyzett, 845 frt értékű ingatlanokra az 1881. évi LX. t. cz. 156. §-nak a. és d. pontjai értelmében az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1887. évi május hó 17-ik napján délelőtti 9 órakor Longodár község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikikáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvény czikk 42 §-ában jelzett, árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes érték-papírban a kiküldött kezéhez letenni, — avagy az 1881. évi LX. törv. czikk 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges e-helyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Köhalom, 1887. február 26.

A kir. járásbíró-ság mint telekkvi hatóság
Dr. Issekutz Gyula,
kir. aljárásbíró.

Rózsák

Rózsák

nagy törzsűek, gyökérfejen nemesítettek s valódi gyökérűek, díszfák s díszbokrok a legkitűnőbb minőségekben s nagy választékban kaphatók

Kypta Ágost

üzleti kertészetében Brassóban.

Tavaszi és nyári ujdonságok.
Menyasszonyi, séta- s házi ruhák (toilettek)
a legújabb divat szerint készülnek

KOVÁSZNAI és KERESZTESY
női divat- és készöltöny-termükben

BRASSÓBAN (FÖTÉR).

Ugyanott ujonnan megérkeztek dús választékban legdivatosabb bel- és külföldi gyapju ruhakelmék szép mintákban, creppek, cachemirok, Lyoni selymek, mervilleuxok, faillek, bársonyok fekete és minden más színben. Női és férfi confections posztók; mosó satin és toilek, zephirek, oxfordok, Benedict Schroll-féle chiffon, patent chirting, inlet és sávolyok (Gradel); továbbá amerikai vásznak minden szélességben, valamint mindennemű béléskellékek. Szalmakalapok, virágok, tollak, selyem és írha-keztük, nap- és esőernyők, Jersey Trico derekak és Miederek, csipke- és jutte-függönyök, terítők, futó- és sopher-szőnyegek kaphatók

(103)

pontos kiszálgatás és jutányos árak mellett.

14—

Minták kívánatra bérmentve küldetnek.

MAGYAR JELZÁLOG-HITELBANK

4%-ot kamatozó nyeménykötvényei
100 frt névértékben.

1887-ben még két sorsolás: 100 000 forint és egyszer 50,000 forintos főnyeménynyel s több mellényeménynyel.

Legközelebbi húzás folyó évi május hó 15-én.

Minden kötvény legalább 100 frttal visszafizettetetik s minden kötvény, ha az a névértékkel már vissza is fizetett, vagy arra már nyemény is esett, tovább is részt vesz a további nyeményhúzásokban, úgy hogy egy kötvényre többi zben is eshet nyemény. A kötvények és állampénztáraknál óvadék s biztosíték gyanánt elfogadjatnak. Napi árfolyamon kívül részletfizetésre is adjuk ezen kötvényeket, és pedig: 15 havi 7 frt 20 kr.-jával összesen 108 frtért. Ily eladásnál a befizetés tartama alatt a nyeményjog a vevőt illeti, ellenben a folyó kamatok javunkra esnek s a bélyeg s postadíjak a vevő által viselendők.

Magyar leszámítoló- és pénzváltóbank, Budapest, Borotya-utca 6. (Wurm-udvar)